

بررسی مشکلات مهاجران در نشست علمی «رسانه‌ها و مهاجرت»

عنابی

انستیتوت صالح، دموکراسی و حکومتداری خوب از سخنرانان دیگر این نشست با یادداهانی از سبیل مهاجرت شهروندان کشور پس از سال ۲۰۱۴ و در پی خروج نیروهای بین‌المللی از افغانستان که پیامد های منفی چون خروج سرمایه های نقدی و کاهش سرمایه گذاری در کشور، خروج بخش قابل ملاحظه ای از نیروهای کیفی جامعه و به اصطلاح مغز های متفکر از افغانستان، غرق شدن تعدادی از این مهاجران در آب ها و ایجاد زمینه برای جذب تعدادی از جوانان در جنگ های خاور میانه و از جمله جنگ سوریه و... در پی داشت، گفت که برخی اعتقاد دارند که این همه نتیجه گسترش ناامیدی نسبت به آینده و ترس از عواقب سال ۲۰۱۴ و خروج نیروهای بین‌المللی از افغانستان بود که رسانه ها در آن نقش خود را داشتند. رسانه ها با بزرگ نمایی مشکلات سبب گسترش این موج شده و باعث شد که صدها هزار تن از شهروندان، کشور را به مقصد کشورهای بیرونی و از جمله کشورهای اروپایی ترک کنند. در حالی که به باور او عامل اصلی موج فزاینده مهاجرت در جریان ۲۰۱۴ و پس از آن بیکاری، فقر، اختلافات مقامات حکومتی، ناامنی و... سبب گردید که مردم امید خود را نسبت به آینده از دست بدهند و به مهاجرت غیر قانونی رو آورند. به باور میر شاد بیگ، رسانه ها توان این راهم دارند که به عامل مدیريت مهاجرت مبدل شوند و میتوانند از طریق دادن آگاهی به مردم میزان

طریق به اقتصاد خانواده ها و اقتصاد کشور کمک کرده اند. یکی از طریق حواله های که از خارج به کشور می فرستند؛ به گونه ای که بنا به یک تحقیق، حواله های که در سال ۲۰۱۵ به داخل افغانستان مواصلت کرده بیش از هفتاد میلیون دالر را احتوا میکرده است. دوم از طریق پول های که با خود به افغانستان می آورند و چه بسا که با آن پولها در افغانستان سرمایه گذاری کرده و باعث ایجاد ده ها فرصت شغلی برای باشندگان داخل کشور شوند. به باور وزیر امور مهاجران و عودت کننده گان، یکی دیگر از فرصت هایی که مهاجرت توانسته فراروی مهاجران قرار دهد فرصت های تعلیمی و تحصیلی است. هزاران تن از شهروندان افغانستان با استفاده از این فرصت ها توانسته به ظرفیت های خوب علمی و اندوخته ها و تجارب گرانها در عرصه های مختلف دست یابند. عده ای از این تعداد مهاجران پس از بازگشت به وطن توانسته مصدر خدمات شایانی برای کشور و نیز برای باقی شهروندان در افغانستان شوند و در پست های خوب و کلیدی در دولت کار کنند.

رسانه و مهاجرت:
پوهنځار سیده مژگان مصطفوی به عنوان یکی دیگر از سخنرانان این نشست با تاکید بر اینکه مهاجرت همیشه بد نیست و میتواند برای جامعه مهاجر دستاورد های علمی به بار آورد و به نقل قول از یکی از متخصصان حرفه روزنامه نگاری که گفته رسانه ها علاوه بر وظیفه اطلاع رسانی و تهیه سرگرمی

در ماه های گذشته از سال ۲۰۱۷ به تعداد ۳۱۷۹۰۰ تن به کشور بازگشته است. دولت افغانستان کمترین امکانات را در پذیرایی از این تعداد مهاجران بازگشت کننده به وطن را دارد. سازمان ها و موسسات بین‌المللی فعال در این عرصه هم کمک قابل توجهی برای این تعداد از شهروندان کشور کرده اند که بتوانند در رفع مشکلات آنان بسنده باشند. آنچه از مهاجرانی که به وطن بازگشته اند همیشه از وضعیت بد زنده گی به ویژه بیکاری، فقر، بی سرپناهی و نبود زمینه تحصیلات فرزندان شان شکوه داشته اند. این در حالی است که افغانستان با رقم درشتی از بیجا شده گان داخلی رو به رو است. سالانه از اثر دوام خشونت ها و دست به دست شدن مناطق بین نیروهای ملی امنیتی و مخالفان مسلح نظام وهم چنان

زمینه مهاجرت و... بررسی گردیده و باید سه محکمه را پشت سر بگذرانند و پس از آنهم ترک این کشور ها از سوی پناهجوی رد شده باید داوطلبانه صورت بگیرد. **چهار، پاکستان:** مهاجران دارای کارت و مجوز اقامت در این کشور رقم ۱.۳ میلیون تن را احتوا میکند. اما به باور وزارت امور مهاجران و عودت کننده رقم واقعی مهاجران و پناهجویان افغانی در این کشور بیشتر از این ها است. **پنج، ایران:** رقم مهاجران افغان در این کشور بر بنیاد معلومات وزیر امور مهاجران و عودت کننده گان به این شرح است: ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار تن دارای کارت مجوز اقامت؛ ۴۵۰ هزار دارای پاسپورت های خانواده گی؛ یک میلیون تن و با چیزی کمتر از آن فاقد مدرک و مجوز اقامت؛ و چهل هزار تن دارای اقامت دراز مدت. مذاکرات با

مشود. **سه، کشورهای اروپایی:** آمارها بیانگر این است که از سال ۲۰۱۴ به اینطرف بیش از ۲۵۰ هزار پناهجو در این کشور ها به ثبت رسیده است. هجوم بیش از حد تصور پناهجو به این کشور ها سبب گردید که از آن به بحران تعبیر شود. چالش عمده در این میان عدم تطابق وضعیت این پناهجویان با قوانین این کشور ها در خصوص مهاجرت و پناهنده گی بوده است. زیرا بیشترین تعداد این پناهجویان را مهاجران اقتصادی که از اثر بیکاری و فقر و به هدف دستیابی به کار و بار پر درآمد و رسیدن به یک زنده گی مرفه کشور را ترک و وارد این کشور ها گردیده بودند. کشورهای اروپایی مطابق به معیارهای قانونی قانون مهاجرت نمیتوانستند به درخواست پناهنده گی این مهاجران رسیده گی کنند که در نتیجه بیشترین تعداد آنان باید از کشور

افغان در آن زنده گی دارند از نظر خصوصیات مشترک به شرح زیر به پنج حوزه تقسیم کرد. **یک؛ ایالات متحده امریکا و استرالیا:** وزیر امور مهاجران و عودت کننده گان که در نشستی با رسانه ها زیر عنوان «رسانه و مهاجرت» سخن میگفت اعلام داشت که: بیشترین تعداد مهاجران افغان در این حوزه تابعیت گرفته اند. به باور وزیر امور مهاجران و عودت کننده گان، بحث خاصی در خصوص سرنوشت، مشکلات و چالشهای این تعداد از مهاجران مطرح نیست. به باور او حضور مهاجران در این حوزه در حقیقت فرصت تلقی میشود. زیرا مهاجران افغان در این حوزه فرصت های دستیابی به تحصیلات، کسب دانش، تجارب و اندوخته ها را دارند. چنانکه می توانند فعالیت های ثمری را در زمینه پرداختن به مسایل اقتصادی انجام دهند و عواید و درآمد داشته

وزارت امور مهاجران و عودت کننده گان سومین سیمینار علمی مهاجرت فرصت ها و چالش ها را در آینده نزدیک برگزار می نماید. به پیشواز ودر پیوند با این سیمینار، روز چهار شنبه هفته پیش نشست مقدماتی زیر عنوان «نشست علمی رسانه و مهاجرت» به اشتراک وزارت های امور مهاجران و عودت کننده گان، اطلاعات و فرهنگ و انستیتوت صالح، رسانه و حکومتداری خوب در مرکز رسانه های حکومت برگزار گردید. در این نشست روی تاثیر گذاری رسانه ها در کاستن از روند فزاینده مهاجرت به بیرون از کشور به ویژه فر مغزها و افراد تحصیلکرده و باسواد از کشور، آگاهی شهروندان و به ویژه نسل جوان از ترندها و شگردهای تبلیغاتی گروه های مافیایی و قاچاقچی انسان، آگاهی نسبت به خطرات مهاجرت های غیر قانونی به ویژه سیر و سفر از راه های دشوار گذر و مسافت با کشتی از دریا های خروشان به مقصد کشورهای غربی و اروپایی و معلومات در مورد پیامدهای زنده گی در مهاجرت و جوامع بیگانه و...، صحبت های همه جانبه و کارشناسانه ای از سوی سخنرانان صورت گرفت.

افغانستان از نظر آماری بیشترین تعداد مهاجر را پس از کشور سوریه دارد. تعداد مجموعی مهاجران افغان به اساس آمار منتشر شده از سوی منابع رسمی، نزدیک به شش میلیون تن را احتوا میکند. مشکلات و چالش هایی که این مهاجران در کشورهای میزبان با آن روبرو اند همیشه موضوع بحث

محافل رسمي وغير رسمي ومورد کنکاش وپرسي رسانه ها بوده است. وزارت امور مهاجران وعودت کننده گان به عنوان نهاد متصدی اصلی این حوزه، مهاجرت را پدیده‌ی میدانند که به صورت همزمان هم چالش‌هایی را در قبال دارد و هم فرصت‌هایی را در بر دارد.

آقای عالمی بلخی، وزیر امور مهاجران وعودت کننده گان یکی از سخنرانان این نشست علمی بود و با بیان اینکه افغانستان در حال حاضر در صدر کشور های مهاجر فرستنده قرار ندارد وسوریه ازین جهت که بیشترین تعداد مهاجران را دارد در صدر جدول است. اما گفت که افغانستان هنوز هم نزدیک به شش میلیون تن مهاجر را به خود اختصاص داده است. او کشور ها وممالکی را که در حال حاضر مهاجران

باشند. تازه این بحث پیش می آید که چگونه میتوان از این عواید ودرآمد آنان برای تحول اقتصادی افغانستان بهره گرفته شود.

دؤ کشور های عربیٔ وزارت امور مهاجران وعودت کننده گان، مهاجران افغان در این کشور ها را کارگر معرفی میکند که به هدف کار به این کشورها رفته اند. مشکلی که این تعداد مهاجر دارند موضوع اسناد و مدارک هویتی شان است. آنان معمولاً با پاسپورت پاکستانی در این کشور ها وارد شده، اقامت کرده وبه فعالیت های اقتصادی مصروف اند. عوایدی که این تعداد مهاجران به دست می آورند و از طریق حواله در دسترس خانواده‌ها در افغانستان قراز میگيرد کمکی به اقتصاد این خانواده‌ها و در نهایت کمک به اقتصاد کشور بوده وبیک فرصت دانسته

کله چي مور وغوړو د تاريخي وياړونو، سربښندنو، حماسو او اتلواليو په اړه خبري وکړو د هر څه نه مخکې بليد دهغه وخت شرايط، مناسبات او ټولنيزي چاري په پام کي ونيسو، د آزادي مفاهيم او ارزښتونه د نژدي څخه وگورو او د هغو پر بنسټ يوڅه معلومات وړاندي کړو.

آزادي او خپلواکي د ژوند ښکلا او د انسان پت، عزت او وقار دي چي د ژوندانه ټول خوندونه، رنگونه او نعمتونه دهغه په لمن کي پراته دي، آزادي د انسان د بدن روح او دهبودونو د غوړيدو پسرلنی، ورمه ده. د همدې ارزښتونو له امله ده چي زموږ وياړلی ولس دغه د نيکونو او پلرونو تاريخي ميراث د وطن دغازيانو او شهيدانو، د حماسو ورځی ته په درنه سترگه گوري او د خپل هيواد او خپواکۍ څخه ساتنه خپل فرض گڼي او په دغه ډگر کي يې راز، راز ستونزي، کړاوونه او مهاجرتوننه، لوږه تنده او خواري زغملی دي

ژوند د آزادي او خپلواکۍ سره نه جلاکيدونکي اړيکه لري، ځکه پرته له آزادي ژوند هيڅ معنی او ارزښت نه

های اروپايی اخراج ويا به کشورهای ترانزيت برگرداننده می شدند. این یک چالش بسیار عمده بود. بنا به اظهار وزیر امور مهاجران وعودت کننده گان در این نشست، میزان آفنده از مهاجرانی که قرار بود تنها از کشور جرمنی در سال ۲۰۱۶اخراج شوند رقم درشت هشتاد هزار تن را احتوا میکرد. گرچه بر اساس اظهارات وی دولت توانست با کشور های اروپايی به یک مدیریت مشترک در این زمینه به توافق برسد وبا صحبت های موثری که به امضای تفاهمنامه ها منتهی گردید، ازین تعداد تنها ۸۰ تن از جرمنی اخراج گردید. چنانکه در نتیجه این گفتگو ها قرار بر این شده که تقاضای پناهنده گي مهاجران به ثبت رسیده، بر بنیاد ميثاق بين المللی حقوق بشر وکنوانسيون های بين المللی در

جانب ایران در خصوص يافتن راه های حل مشکلات مهاجران جريان دارد و به قول وزير امور مهاجران وعودت کننده گان این اميدواری وجود دارد که به یک نتيجه خوب منتهی شود.

روند رو به رشد بازگشت مهاجران:

وزير امور مهاجران وعودت کننده گان از چيزی به عنوان روند فزاينده ورو به رشد بازگشت مهاجران به ویژه از کشور های همسايه ياد کرد. به قول او، در سال ۲۰۱۴ تنها ۱۶۰۰۰ تن از کشورهای همسايه به وطن بازگشته اند. در حالی که در سال ۲۰۱۵ این رقم به ۴۷۵۰۰۰ تن بالغ گردیده ودر سال ۲۰۱۶ یک ميليون ويکصد وچهل وهفت هزار رسیده است. بنا به گفته وزير امور مهاجران سير بازگشت مهاجران یک روند صعودی داشته و تنها

خشکالی ها وبيکاری وفتز در روستا ها تعداد قابل توجهی از شهروندان مسکن آبابی شانرا ترک وبه مناطق ديگری از کشور کوچ میکنند. این بيجا شده گان در برخی حالات زنده گي رقتباری را سپری میکنند.

مهاجرت به عنوان فرصت:

وزير امور مهاجران وعودت کننده در این نشست گفت که اينگونه نيست که مهاجرت به کلی بد باشد. بلکه او تاکيد کرد که مهاجرت با تمام تلخي ها ومشکلاتی که دارد ميتواند فرصت های خوبی را هم فراهم کند که مهاجران با استفاده از آن، نه تنها اقتصاد خود را رشد دهند بلکه به طور کلی برای خانواده ها در داخل کشور ودر نهايت برای اقتصاد افغانستان مفيد وموثر تمام شوند. وزير امور مهاجران وعودت کننده گان گفت که مهاجران از دو

خپلواکي دانسانې ژوند پت او عزت دي

سنگين

کامياب شول او خپلواکي چي د ۱۲۹۷ هجري شمسي کال د کب دماښتي په (۹) نيټه اعلان شوي وه دهبود دباتورو او په وطن مينو زامنو د بي ساري سربښندنو او قربانيو په ورکولو سره ۱۲۹۸ هـ. ش کال د زمري د مياشتي په ۲۸ نيټه د وینو په تويدو او سرونو په نذرانه په عملی توگه ترلاسه

برای مخاطبان خود رسالت مهمتری دارد وآن عبارت از رهبری وراهنمایی جامعه می باشد؛ تاکيد کرد که انتظار حکومت از رسانه ها این است که در حل معضلات اجتماعی احساس مسؤليت ودر تحقق صلح، دموکراسی وحکومتداری با حکومت همکاری کنند. سرپرست وزارت اطلاعات وفرهنگ با یاددهانی پیامد های مهاجرت مانند انزوا، سرخورده گی از نرسیدن به خواسته ها وآرزوها، فرو افتادن از موقعیت اجتماعی ومجبوریت به تن دادن به مشاغل کم ارزش و...، گفت: توقع از رسانه ها این است که واقییت ها را انعکاس داده وبه شهروندان در خصوص پیامدهای ناگوار مهاجرت های غیر قانونی آگاهی لازم را مهیا سازند.

احمد کمیل میرشاد بیکه، رییس

به اونورجنگي وسايل او مرمي رسولي او دهغوي سره حتا دجنگ په ډگر کي ددښمن په وړاندي په مخامخ جگړه کي برخه اخستي او په شهادت رسيدلي چي ښکاره او روښانه بيلگه يي د ميوند په

دښته کي د پرگيانو، او افغانانو په لوړي جنگ کي د اتلي ماللي نوم يادولي شو. کله چي د ميوند په دښته کي دافغان او انگليس لوي جگړه ونيښته نو تجاوزه کوونکي دښمن په ډيرو پر مختلو وسلو سښال و مگر زموږ مېړنيو ډيړي ابتدايي او کمزوري وسلي درلودي نو په دي اساس د ميوند په دښته کي زموږ ملي مبارزين د زياتو شهيدانو په ورکولو سره جگړه د انگريزانو په گټه پاي ته رسيدونکي وه چي ناڅاپه د جگړي په ميدان کي پيغله ماللي رابښکاره شوه او زموږ دسرلښگر چي ټپي شوي او يابه شهادت رسيدلي و ملي بيرغ يي له لاسونو څخه پر مخکه غورځيدلي و قهرماني ماللي دسترگو په رپ کي ملي بيرغ په خپلو لاسونو کي ټينگ ونيو او ددي ټپي په ويلو سره چي:

که په ميوند کي شهيدانه شوي خدايرو لايه بي ننگي نه دي ساتينه

ددې حماسي لنډي په ويلو سره دغازيانو

آسيب پذيري آنان را در برابر گروه های مافيايي وقاچاق پر انسان کاهش داده وهم چنان مردم را آماده سازند که از ثمرات مثبت وسازنده مهاجرت بهره گرفته و به خود، خانواده وكشور خود مفيد واقع شوند. به باور او، رسانه ها ميتوانند مهاجرت را به یک منبع درآمد زا برای شهروندان مهاجر معرفی کرده وبه آنان کمک کنند تا از این طريق اقتصاد خود را رشد داده وسبب رشد وشکوفایی اقتصادی کشور شوند. او پيشهاد کرد که یک کمیتهٔ مشترک از وزارت های اطلاعات و فرهنگ، امور مهاجران وعودت کننده گان وانستيتيوت صلح، دموکراسی وحکومتداری خوب وساير نهاد های ذيربط ساخته شود و با بهره گيري مثبت وسازنده از امکانات رسانه ها در زمينه مدیریت مهاجرت تلاش نمايد.

دساتني په جگړو کي خپله مېړانه او سربښندنه دښمن ته وربښودلي، ماتي او ساگک ته يي اړکپيدي او خپله خاوره يي د نيواکگرو له ناپاکو قدمونو څخه دتل لپاره ژغورلي ده.

اوسني ناروا او ټپل شوي جگړه چي د کلونو راهيسې زموږ په مظلوم او مسلمان ملت ټپل شوي ده او هره ورځ زموږ يي گناه هېوادوال چي ښځي، کوچيان او سپين زړي په کي شامل دي په شهادت رسېږي، خو زموږ وسله وال پوځ هم قررا نه دي ناست هره ورځ دغه يرغلگرو او تيري کوونکو ته مرگوني گوزارونه ورکوي او دهغوي هره دښسه او شوم پلانونه د خاورو سره خاوري کوي دوي بليد په دي پوهه شي او زموږ د نيکونو او پلرونو تير تاريخ ته په کتوسره ددغه ناروا او غير انساني عملونو او کړنو څخه لاس واخلي او که نه دهماغه پخوانيو تيري کوونکو په څير به د شرموونکو ماتوسره مخامخ شي او مخامخ دي.

دهغه افغان ورونو څخه چي د پرديو په لمسون او اشاره يي په خپل وطن کي د نورو دکټيو په خاطر خپل ځان او هېوادوال په شهادت رسوي غوښتنه

لري.

له نن څخه پوره (اته نوي) کاله وړاندي باتورو تورباليو او په آزادي مينو افغانانو وکولاي شول د خپلو آزادي غوښتوونکو مبارزو په ترڅ کي دوخت د بنکيلاکترو تيږي کوونکو په وړاندي د ملي اتل او دخپلواکۍ دکټوونکي غازي امان الله خان تر قيادت لاندي په دي وتوانيدل چي پر نيواکتر دښمن بري ومومي او د هيواد ملي خپلواک د خپلو سرونو په بيه ترلاسه کړي. په رښتيا

نه کلونه د غلام په غلامي کي

آزادي تر پادشاهيه لانيري کا

چي د پل د حکم لاندي شي زندان شي

همدا شان دپي غيرتي وطن هره بچي او هره لور د ملالي د ميوند په حماسه وياړي او دهغي دغيرت ټپي د وطن د مور غير د آزادي د ناوي پيغام او خپلواک ژوند سندره بولي چي وايي:

که په ميوند کي شهيد نه شوي

خدايږو لاليه بي ننکي ته دي ساتينه

د ١٩١٩ عيسوي کال د افغانستان

وکړي))

همدارنگه دافغانستان خلکوته وويل:

زه به دسرتيري يونيفورم ترهغي پوري له خان څخه ونه باسم ترڅو پوري چي ستاسي لپاره دخپلواکي جامي برابرې تکړم او زه به دانوره ترهغه وخته پوري په ټيکي کي کښيږدم ترڅود دښمنانو څخه ستاسي حقوق او آزادي ترلاسه تکړم.

گمرانو هيوادوالو:
((ز يو الو ته د همدې ساعته څخه اعلانوم چي افغانستان په

په لاس رانشي))

غازي امان الله خان ددې تاريخي وينا څخه وروسته په دريوو جهو ملي مبارزين د هيواد په ختيز، جنوب او جنوب لوديځ سرحدونو کي د برتانيايي ځواکونو پر خلاف لښکر کشي وکړه او هم يي امريکايي او اروپايي هيوادونوته خپل سياسي استازي ور وليږل چي د افغانستان خپلواکي په رسميت وپيژني.

امان الله خان ددغه ستراتيژي په خوښولو سره ، جگړه او سياست دواړه

شوه او دښمن ته يي داسي ماتي ورکړه چي به نړي کي يي ساري نه ووليدل شوي.

بايد يادونه وشي چي زمور د هيواد په آزادي کي دښځو ونډه هم د ډير ارزښت وړه ده په دي معني چي زمور غيرتي ميندو او خوښدو کله چي دهيواد آزادي دمتجاوزينو لخوا د گواښ سره مخلمخ شویده يي تفاوته نه دي پاتي شوي، دجنگ تودو سترګونوته يي ملي مبارزينو او غازيانوته ډوډي، او

ويني په جوش راغلي او بيرته يي ددښمن په لور مخ ور وگرځاوه لکه دآسماني تندر په شان پر دښمن نازل شول او دسترگو په رپ کي يي ددښمن قوي او نه ماتيدونکي پوځ ته داسي تارو مار کړ چي دنړي په تاريخونو کي ددغي بري يادونه کيږي او دافغان ميرمنو جرات او مېړاني ته گوته په غاښ پاتي شويدې.

له دي نه پرته زمور ډيرونورو مېړنيو ميندو او خوښدو هم همدغسي د وطن

کوو چي د ازمندو هيوادونو دغلامي څخه دتل لپاره ځانونه خلاص کړي په سرلوړي او عزت سره دي خپل کور او کلي ته راستانه شي، خپل اولادونه دي ښوونځيوته ولېږي او پخپله دي په خپله ځمکه او کرونده کي کار وکړي او دوطن د آبادي او بسيرازي لپاره دي د نورو ورونو سره يوځاي اوږه په اوږه خپلي ورځني چاري پرمخ بوزي ترڅو هيواد مو آبادي، بښرازه او په خپلو پښو ودريږي په همدې هيله.
